

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО”

Факультет прикладної математики
Кафедра програмного забезпечення комп’ютерних систем

Лабораторна робота № 3

з дисципліни “Проектування корпоративних інформаційних систем”
тема “Засоби оптимізації роботи СУБД PostgreSQL”

Виконав(ла)

студент(ка) III курсу

групи КП - 81

Ганін Владислав В’ячеславович

(прізвище, ім’я, по батькові)

Перевірів

“_____” “_____” 20____ р.

викладач

Радченко К.О.

(прізвище, ім’я, по батькові)

Київ 2020

ВАРІАНТ 3

1. **Метою роботи** є здобуття практичних навичок використання засобів оптимізації СУБД PostgreSQL.
2. **Види індексів** по варіанту GIN, Hash.
3. **Умови для тригера** before delete, update.
4. Для виконання 3 завдання було розширено модель бази даних до 6 сутностей.

1) Перетворити модуль “Модель” з шаблону MVC лабораторної роботи №2 у вигляд об’єктно-реляційної проєкції (ORM).

```
class Warehouse(Base):
    __tablename__ = 'warehouses'

    num = Column(Integer, primary_key=True)
    address = Column(String, nullable=False)
    phone_number = Column(String(15), nullable=False)
    city_id = Column(Integer, ForeignKey('cities.id', ondelete='restrict', onupdate='restrict'), nullable=False)

    city = relationship("City", backref="warehouses")

    def __str__(self):
        return f"Warehouse [num={self.num}, address={self.address}, " \
            f"phone_number={self.phone_number}, city_id={self.city_id}]"
```

Рис.1.1 Змінена модель Warehouse

```
class Reweightings(Base):
    __tablename__ = 'reweightings'

    id = Column(Integer, primary_key=True)
    weight_before = Column(Integer, nullable=False)
    weight_after = Column(Integer, nullable=False)
    date_inspection = Column(DateTime, nullable=False)
    parcel_id = Column(Integer, ForeignKey('goods.id', onupdate='restrict', ondelete='restrict'), nullable=False)

    parcel = relationship("Goods", backref="reweightings")

    __table_args__ = (
        Index(
            'date_inspection_index',
            date_inspection,
            postgresql_using='hash'
        ),
    )

    def __str__(self):
        return f"Reweightings [id={self.id}, weight_before={self.weight_before}, weight_after={self.weight_after}, " \
            f"date_inspection={self.date_inspection}, parcel_id={self.parcel_id}]"
```

Рис.1.2 Змінена модель Reweightings

```
class Contragent(Base):
    __tablename__ = 'contragents'

    ipn = Column(Integer, primary_key=True, autoincrement=False)
    name = Column(String, nullable=False)
    phone_number = Column(String(15), nullable=False)

    def __str__(self):
        return f"Contragent [ipn={self.ipn}, name={self.name}, phone_number={self.phone_number}]"

    @staticmethod
    def get_distinct_names(session: Session):
        return [name for (name,) in session.query(Contragent.name).all()]
```

Рис.1.3 Змінена модель Contragent

```
class City(Base):
    __tablename__ = 'cities'

    id = Column(Integer, primary_key=True)
    name = Column(String, nullable=False)

    def __str__(self):
        return f"City [id={self.id}, name={self.name}]"
```

Рис.1.4 Змінена модель City

```
class Goods(Base):
    __tablename__ = 'goods'

    id = Column(Integer, primary_key=True)
    height = Column(Integer, nullable=False)
    width = Column(Integer, nullable=False)
    depth = Column(Integer, nullable=False)
    weight = Column(Integer, nullable=False)
    description = Column(Text)
    invoice_num = Column(Integer, ForeignKey('invoices.num', onupdate='restrict', ondelete='restrict'), nullable=False)

    def __str__(self):
        return f"Goods [id={self.id}, height={self.height}, width={self.width}, depth={self.depth}, " \
            f"weight={self.weight}, description={self.description}, invoice_num={self.invoice_num}]"
```

Рис.1.5 Змінена модель Goods

```
class Invoice(Base):
    __tablename__ = 'invoices'

    num = Column(Integer, primary_key=True)
    date_departure = Column(Date, nullable=False)
    date_arrival = Column(Date)
    shipping_cost = Column(DECIMAL, nullable=False)
    sender_ipn = \
        Column(Integer, ForeignKey('contragents.ipn', onupdate='restrict', ondelete='restrict'), nullable=False)
    recipient_ipn = \
        Column(Integer, ForeignKey('contragents.ipn', onupdate='restrict', ondelete='restrict'), nullable=False)
    warehouse_dep_num = \
        Column(Integer, ForeignKey('warehouses.num', onupdate='restrict', ondelete='restrict'), nullable=False)
    warehouse_arr_num = \
        Column(Integer, ForeignKey('warehouses.num', onupdate='restrict', ondelete='restrict'), nullable=False)

    sender = relationship("Contragent", backref="invoices_outbox", foreign_keys=[sender_ipn])
    recipient = relationship("Contragent", backref="invoices_inbox", foreign_keys=[recipient_ipn])
    warehouse_arrival = relationship("Warehouse", backref="invoices_arriving", foreign_keys=[warehouse_arr_num])
    warehouse_departure = relationship("Warehouse", backref="invoices_departing", foreign_keys=[warehouse_dep_num])

    def __str__(self):
        return f"Invoice [num={self.num}, date_departure={self.date_departure}, date_arrival={self.date_arrival}, " \
            f"shipping_cost={self.shipping_cost}, sender_ipn={self.sender_ipn}, " \
            f"recipient_ipn={self.recipient_ipn}, warehouse_dep_num={self.warehouse_dep_num}, " \
            f"warehouse_arr_num={self.warehouse_arr_num}]"
```

Рис.1.6 Змінена модель Invoice

2) Створити та проаналізувати різні типи індексів у PostgreSQL.

```
__table_args__ = (  
    Index(  
        'goods_descriptions_index',  
        func.to_tsvector('english', description),  
        postgresql_using='gin'  
    ),  
    Index(  
        'height_index',  
        height,  
        postgresql_using='hash'  
    ),  
    Index(  
        'invoice_num_index',  
        invoice_num,  
        postgresql_using='hash'  
    ),  
)
```

Рис.2.1 Створення індексів для Goods

```
__table_args__ = (  
    Index(  
        'sender_ipn_index',  
        sender_ipn,  
        postgresql_using='hash'  
    ),  
    Index(  
        'shipping_cost_index',  
        shipping_cost,  
        postgresql_using='hash'  
    ),  
)
```

Рис.2.2 Створення індексів для Invoices

```
__table_args__ = (  
    Index(  
        'date_inspection_index',  
        date_inspection,  
        postgresql_using='hash'  
    ),  
)
```

Рис.2.3 Створення індексів для Reweightings

Query Editor История запросов Scratch Pad

```
1 select id, weight, description from goods where description @@ to_tsquery('One:*');
```

Результат План выполнения Сообщения Notifications

	id [PK] integer	weight integer	description text
1	3	483394	One robin overdi...
2	4	525323	Shoddy one. ad...
3	123	565110	A one into. adde...
4	52	807301	Besides one jee...
5	58	244508	Hey by one sinc...
6	71	696491	One knew touch...
7	84	260120	One lorikeet fa...

✓ Запрос выполнен успешно. Общее время выполнения: 63 мсек. обработано строк: 30.

Рис.2.4 Виклик №1 з використанням індексу

poshta3/postgres@PostgreSQL 13 Query Editor История запросов Scratch Pad

```
1 select id, weight, description from goods where description @@ to_tsquery('One:*') limit 10;
```

Результат План выполнения Сообщения Notifications

	id [PK] integer	weight integer	description text
5	58	244508	Hey by one sinc...
6	71	696491	One knew touch...
7	84	260120	One lorikeet fa...
8	149	324502	One so paid. ad...
9	116	606634	Erectly one gull ...
10	118	53166	One ouch. adde...

✓ Запрос выполнен успешно. Общее время выполнения: 58 мсек. обработано строк: 10.

Рис.2.5 Виклик №2 з використанням індексу (фільтрування)

poshta3/postgres@PostgreSQL 13 Query Editor История запросов Scratch Pad

```
1 select sum(weight) from goods where description @@ to_tsquery('knew:*');
```

Результат План выполнения Сообщения Notifications

	sum bigint
1	964352

✓ Запрос выполнен успешно. Общее время выполнения: 74 мсек. обработано строк: 1.

Рис.2.6 Виклик №3 з використанням індексу (агрегатна функція)

poshta3/postgres@PostgreSQL 13

Query Editor   История запросов   Scratch Pad

```

1  select * from invoices where shipping_cost > 500 order by shipping_cost DESC
2

```

Результат   План выполнения   Сообщения   Notifications

	num [PK] integer	date_departure date	date_arrival date	shipping_cost numeric	sender_ipn integer	recipient_ipn integer	warehouse_dep_num integer	warehouse_arr_num integer
1	86	2020-09-13	2020-12-16	1500.44	5612475	6516094	33	54
2	4	2020-03-20	2020-12-22	1497.16	7066657	9790440	56	69
3	102	2020-08-25	2020-12-16	1490.07	2620231	7025502	102	101
4	88	2020-10-07	2020-12-22	1489.88	5759897	2061924	48	91
5	344	2020-06-06	[null]	1489.45	4529247	7171583	271	355
6	240	2020-11-20	2020-12-16					
7	177	2020-12-07	2020-12-12					

✓ Запрос выполнен успешно. Общее время выполнения: 55 msec. обработано строк: 333.

Рис.2.7 Виклик №4 з використанням індексу (сортування)

poshta3/postgres@PostgreSQL 13

Query Editor   История запросов   Scratch Pad

```

1  SELECT DISTINCT sender_ipn FROM (SELECT sender_ipn FROM goods INNER JOIN invoices on invoice_
2

```

Результат   План выполнения   Сообщения   Notifications

	sender_ipn integer
1	4252944
2	9277380
3	8852781
4	1976488
5	8529448
6	7482901
7	1550270

✓ Запрос выполнен успешно. Общее время выполнения: 54 msec. обработано строк: 165.

Рис.2.8 Виклик №5 з використанням індексу (групування)

3) Розробити тригер бази даних PostgreSQL.

```
-- Trigger below

CREATE OR REPLACE function goods_trigger() returns trigger as $$
declare
    description_with_time text;
    current_word prohibited_items_dict.word%TYPE;
begin
    if old is not null and old.weight != new.weight then
        INSERT INTO reweightings (weight_before, weight_after, date_inspection, parcel_id)
            VALUES (old.weight, new.weight, current_timestamp, new.id);
    elseif old is null then
        description_with_time = coalesce(new.description, '') || ' added to db at: ' || current_timestamp::char(19);
        UPDATE goods SET description = description_with_time WHERE id = new.id;
    end if;
    for current_word in SELECT word FROM prohibited_items_dict loop
        if old.description ilike '%' || current_word || '%' then
            raise 'This item has overcome the ban! Anxiety!';
        end if;
    end loop;
    return new;
exception
    when no_data_found then
    when too_many_rows then
        raise 'Could not check description, try again later';
end;
$$ language plpgsql;

DROP trigger IF EXISTS goods_helper on goods;
CREATE trigger goods_helper BEFORE DELETE OR UPDATE on goods for each row EXECUTE procedure goods_trigger();
```

Рис.3.1 Створення тригера (умовні оператори, курсорні цикли та обробка виключних ситуацій - виділені)

Query Editor		История запросов	
1		select * from goods order by id	
Результат		План выполнения	
Сообщения		Notifications	
id [PK] integer		height integer	
width integer		depth integer	
weight integer		description text	
invoice_num integer			
1		10000 Favorably angeli...	
2		400000 Sneered under. ...	
3		483394 One robin overdi...	

Query Editor		История запросов	
1		select * from reweightings	
Результат		План выполнения	
Сообщения		Notifications	
id [PK] integer		weight_before integer	
weight_after integer		date_inspection timestamp without time zone	
parcel_id integer			
1		19453 10000 2020-12-07 23:47:49.044544	
2		396001 400000 2020-12-07 23:51:07.461626	

Рис.3.2 Результат оновлення goods (створення об'єкту reweightings)

poshta3/postgres@PostgreSQL 13

Query Editor

История запросов

1 `select * from goods order by id`

Результат

План выполнения

Сообщения

Notifications

	id [PK] integer	height integer	width integer	depth integer	weight integer	description text	invoice_num integer
1		1	3569	8298	518	10000 Favorably angeli...	101
2		2	4850	9353	8891	400000 This aerosol thi...	101
3		3	1498	2417	582	483394 One robin overdi...	101

poshta3/postgres@PostgreSQL 13

Query Editor

История запросов

1 `DELETE FROM goods WHERE id = 2;`

Результат

План выполнения

Сообщения

Notifications

ERROR: ОШИБКА: This item has overcome the ban! Anxiety!
CONTEXT: функция PL/pgSQL goods_trigger(), строка 15, оператор RAISE

SQL-состояние: P0001

Рис.3.3 Результат видалення goods (перевірка товарів, що були перевезені)